

[Udenrigsministeren]

den uklarhed, der kunne ligge direkte eller indirekte i de ting, der er sagt. Denne politik må ligge ganske fast, ellers er der en række ting, der skrider.

Så spurgte hr. Ninn-Hansen, hvorfor vi skulle have disse årlige debatter fremkaldt af udenrigsministerens bemærkninger lige op til det konservative landsrådsmøde. Jeg må sige, at jeg har indtil nu troet, jeg gjorde de konservative en tjeneste ved det, det har jeg sådan haft lidt indtryk af, pressemæssigt, men hvis jeg ikke gør det, skal jeg da alene af den grund bestræbe mig for enten at lade være med at fremsætte sådanne bemærkninger eller fremsætte dem på andre tidspunkter, hvor de ikke laver ulykker.

Men så til selve sagen. Jeg tror, hr. Ninn-Hansen vil give mig ret i, at fra en talerstol som denne, med de tidsbegrænsninger, vi har, og med de muligheder, vi har, for, om jeg så må sige, at vise hinanden dokumentarisk materiale, er det håbløst at begynde at sige: den dag i august skete det, den dag i september-oktober-november skete det. Jeg har, bl. a. i anledning af artiklen i Berlingske Tidende i går, der jo på en række punkter var dokumentarisk på en lidt særpræget måde, frisket nogle ting op. En af de ting, der synes at ligge fuldstændig klart efter de officielle kilder, vi har, er, at sydafrikanske tropper allerede var inde i begyndelsen af august. Alt det er noget, vi kan sidde og, jeg havde nær sagt se på roligt en dag sammen, eller vi kan drøfte det i nævnet. Vi kan ikke her lave sådan en nøjere kronologisk redegørelse. Men jeg håber, at selv om vi ikke kan det, og selv om jeg da godt ved, at der er forskellige vurderinger, når vi taler om frihedsbevægelserne, vil hr. Ninn-Hansen forstå – og dermed mener jeg ikke være enig i, men forstå og acceptere ud fra mit synspunkt – at det, der har været mit hovedmotiv for vores Afrikapolitik, har været at følge en konsekvent linje vedrørende kolonifrigørelse, og jeg ved, at i det mål er vi ikke uenige. Så kan vi diskutere midler og tidspunkter og datoer og mange andre ting.

Det andet er, at jeg har anset det for at være et meget klart ønske ud fra almindelig dansk udenrigspolitik, at der blev åbnet så mange vinduer fra vestlig side ud mod en række af disse nye lande i Afrika, at vi ikke næsten henviste dem til at søge støtte andetsteds. De har ikke afkastet ét kolonistyre for

at få en anden form for ufrihed ind over sig. Det har været mit motiv, det har været mit udgangspunkt, det er mit udgangspunkt, og så kan vi se forskelligt på mange ting, men jeg håber, at hr. Ninn-Hansen vil tro mig, når jeg siger, at dette er mit udgangspunkt, dette er min baggrund, dette er mit motiv, og det har det været for regeringens holdning igennem årene på dette område. Trafikminister Kjeld Olesen er jo ikke til stede, som hr. Ninn-Hansen også sagde, men jeg vil gerne sige, at i de udtalelser, som trafikministeren fremkom med efter sin rejse sammen med nogle andre ledende folk fra Socialistisk Internationale, sagde han: »Vi har hele tiden ønsket en fredelig løsning i det sydlige Afrika, både i Zimbabwe, Namibia og Sydafrika«. Han sagde også, at vi aktivt burde medvirke til modstanden mod regimet, og pegede så på de områder, hvor vi skulle medvirke: i FN, i nordisk regie og i EF. Jeg siger det kun, fordi det balancerer de ting lidt af, som hr. Ninn-Hansen nævnte i forbindelse med disse udtalelser. Hvad angår spørgsmålet om, hvorfor tropperne er i Angola, skal jeg heller ikke gå ind i det for ikke at rejse en ny debat om det, men det er klart, at regeringens argumentation for det – i dag, hvor der er en regering, der kan tage beslutning – er, at man føler sine grænser truet, men at man ikke har et militærapparat, der kan klare dem. Så kan man have den ene eller den anden vurdering af, om det forholder sig sådan, og da har jeg altså givet udtryk for den, jeg har, og hr. Ninn-Hansen har givet udtryk for en afvigende vurdering, men det er jo det svar, man vil få.

Hvad angår oplysninger om Etiopien og Somalia, vil jeg gerne have lov til at søge nogle flere skaffet frem, så kan vi måske få lov at tage det op i nævnet ved en lejlighed, hvor vi i øvrigt også bedre kan sidde og tale om tal og styrker, og hvor vi har dem fra, end i en forhandling som denne. Jeg tror, at netop i disse uger vil det være vanskeligt at komme med et rimeligt fornuftigt materiale, fordi situationen er ved at undergå en forandring. Jeg vil tro, at om 2–3 uger vil vi bedre kunne give et billede af, hvad det er helt bogstaveligt, der sker i disse dage og i disse uger. Det skal jeg huske og være meget parat til.

Med hensyn til hr. Ninn-Hansens ord om menneskerettighederne vil jeg gerne henvise